

Nr 92.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anslag till statens skol- och yrkeshem på Salbohed och i Vänersborg m. m.

(3:e avd.)

I propositionen nr 1 har Kungl. Maj:t under elfte huvudtiteln, punkterna 33, 34, 36 och 37, föreslagit riksdagen att, i avbidan på särskild proposition i ämnet, för budgetåret 1949/50 såsom förslagsanslag beräkna till Statens uppfostringsanstalt för sinnesslöa gossar: Avlöningar resp. Omkostnader 200 000 resp. 120 000 kronor samt till Statens uppfostringsanstalt för sinnesslöa flickor: Avlöningar resp. Omkostnader 95 000 resp. 45 000 kronor.

Därefter har Kungl. Maj:t i propositionen nr 131, under återopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över inrikesärenden för den 11 mars 1949, föreslagit riksdagen att

dels godkänna av departementschefen förordade avlöningsstater för statens skol- och yrkeshem på Salbohed resp. statens skol- och yrkeshem i Vänersborg, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1949/50,

dels till Statens uppfostringsanstalt för sinnesslöa gossar: Växthusanläggning å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1948/49 under elfte huvudtiteln anvisa ett reservationsanslag av 15 000 kronor,

dels för budgetåret 1949/50 under elfte huvudtiteln anvisa till Statens skol- och yrkeshem på Salbohed: Avlöningar ett förslagsanslag av 202 000 kronor, till Statens skol- och yrkeshem på Salbohed: Omkostnader ett förslagsanslag av 117 800 kronor, till Statens skol- och yrkeshem på Salbohed: Renoveringsarbeten m. m. ett reservationsanslag av 95 000 kronor, till Statens skol- och yrkeshem på Salbohed: Engångsanskaffning av utrustning ett reservationsanslag av 60 000 kronor, till Statens skol- och yrkeshem i Vänersborg: Avlöningar ett förslagsanslag av 96 000 kronor, till Statens skol- och yrkeshem i Vänersborg: Omkostnader ett förslagsanslag av 44 400 kronor samt till Statens skol- och yrkeshem i Vänersborg: Engångsanskaffning av utrustning ett reservationsanslag av 22 000 kronor,

dels ock till Vissa byggnadsarbeten m. m. vid statens skol- och yrkeshem i Vänersborg för budgetåret 1949/50 under statens allmänna fastighetsfond anvisa ett investeringsanslag av 67 000 kronor.

Förslag till materiell upprustning m. m.

Salbohedsanstalten. Med hänsyn till de i hög grad otillfredsställande förhållanden, som i olika hänseenden konstaterats vid Salbohedsanstalten, ha 1948 års sinnesslövårdssakkunniga på särskilt uppdrag av departementschefen framlagt vissa förslag rörande skyndsamt upprustning av anstalten.

Då det f. n. synes mycket ovisst, när en nybyggnad kan komma till stånd, och då man sålunda torde få räkna med att skolan och skolhemmet ännu under åtskilliga år måste vara förlagda till nuvarande lokaler, anser departementschefen provisoriska åtgärder för en förbättring av dessa oundgängligen nödvändiga. Vidare anses viss upprustning av arbetshemmet vara av behovet starkt påkallad, varjämte anstaltens vattenfråga föreslås skola lösas utan ytterligare uppskov.

Förslag framläggas till vissa ändringar i dispositionen och en genomgripande renovering av lokalerna inom anstaltsbyggnaden ävensom till ordnande av vattenfrågan. Kostnaderna härför uppskattas till 95 000 kronor.

Vidare föreslås medel skola anvisas för erforderliga nyanskaffningar av inventarier m. m., för vilket ändamål ett belopp av 60 000 kronor beräknas erforderligt.

För nu ifrågavarande ändamål föreslås för nästa budgetår skola anvisas två särskilda reservationsanslag, benämnda Statens skol- och yrkeshem på Salbohed: Renoveringsarbeten m. m. resp. Statens skol- och yrkeshem på Salbohed: Engångsanskaffning av utrustning.

För att avlasta den egentliga vårdpersonalen från ansvaret för och skötseln av städningen förordas anställande av ett ekonomibiträde i Ce 2.

Vänernborgsanstalten. Ehuru förhållandena vid Vänernborgsanstalten icke i något avseende anses tillnärmelsevis så bristfälliga som vid Salbohedsanstalten, erfordras målning och reparation av vissa delar av lokalerna ävensom en del förändringar beträffande dispositionen av desamma. Vidare behöva möbler och övrig utrustning kompletteras eller förnyas. Även beträffande denna anstalt anses sålunda åtgärder för en upprustning i olika avseenden vara nödvändiga.

För sådana ändrings- och renoveringsarbeten beträffande anstaltsbyggnaden, som icke äro upptagna i förslag till generalplan för anstalten såsom avsedda att utföras under år 1949, samt för utvidgning av dagrummet beräknas tillhoppa 22 000 kronor. Vidare föreslås anstaltens lågtrycksångvärmeledning skola utbytas mot en varmvattenvärmeledning, vilket medför en kostnad av 45 000 kronor. För ifrågavarande ändamål föreslås för nästa budgetår skola anvisas ett anslag av sammanlagt 67 000 kronor under statens allmänna fastighetsfond.

I fråga om inköp av inventarier m. m. beräknas medelsbehovet vid denna anstalt till 22 000 kronor, vilket belopp föreslås anvisat såsom reservations-

anslag med rubriken: Statens skol- och yrkeshem i Vänersborg: Engångsanskaffning av utrustning.

För båda anstalterna gemensamma frågor. I fråga om läkarvården föreslås för båda anstalterna gemensamma föreskrifter skola tillämpas. Härutöver anses emellertid vederbörande anstalt böra medgivas rätt att för elevernas kroppssjukvård anlita särskild läkare. Psykiaternas ersättning föreslås med hänsyn till de ökade arbetsuppgifter, som komma att åläggas dem, skola regleras i huvudsaklig anslutning till för rådgivande psykiater vid statlig ungdomsvårdsskola gällande grunder. Gottgörelse skulle sålunda utgå med dels grundbelopp, dels besöksarvode, dels ock resekostnads- och traktamentsersättning. Grundbeloppet föreslås vid Salbohedsanstalten till 360 kronor och vid Vänersborgsanstalten till 240 kronor för år räknat samt besöksarvodet till högst 75 kronor för varje vid anstalten avlagt besök om minst tre timmar. Resekostnads- och traktamentsersättningen skulle utgå enligt rese- och traktamentsklass II B i allmänna resereglementet.

Vidare föreslås, att anstalternas namn ändras till statens skol- och yrkeshem på Salbohed resp. statens skol- och yrkeshem i Vänersborg.

Avlönings- och omkostnadsanslagen för budgetåret 1949/50 m. m.

Statens skol- och yrkeshem på Salbohed: Avlöningar. Ifrågavarande anslag är i riksstaten för innevarande budgetår uppfört med 195 000 kronor.

För nästkommande budgetår föreslås med hänsyn till föreslagen ökning av läkarens arbetsuppgifter samt tillkomsten av ett ekonomibiträde i Ce 2 ävensom löneklassuppflyttningar m. m. en uppräknning av anslaget med 7 000 kronor till 202 000 kronor.

Statens skol- och yrkeshem på Salbohed: Omkostnader. Ifrågavarande anslag är i riksstaten för innevarande budgetår uppfört med 108 500 kronor.

För nästkommande budgetår beräknas en ökning av vardera av anslagsposterna till sjukvård m. m. åt befattningshavare och till reseersättningar med 200 kronor samt av anslagsposten till övriga utgifter med 8 900 kronor, vari bl. a. ingå medel för utbyte av anstaltens lastbil samt för inköp av en tvättmaskin. Anslaget skulle sålunda i sin helhet behöva upptagas till 117 800 kronor.

Statens skol- och yrkeshem i Vänersborg: Avlöningar. Ifrågavarande anslag är i riksstaten för innevarande budgetår uppfört med 89 200 kronor.

Till följd av ökade arbetsuppgifter för anstaltens läkare, löneklassuppflyttningar samt behov av medel för nattvaktsvikarie m. m. föreslås för nästa budgetår en ökning av anslaget med 6 800 kronor till 96 000 kronor.

Statens skol- och yrkeshem i Vänersborg: Omkostnader. Anslaget, som för innevarande budgetår anvisats med 46 400 kronor, föreslås nedsatt till 44 400 kronor. Minskningen avser ett i årets anslag ingående tillfälligt belopp för inköp av möbler m. m.

Statens uppfostringsanstalt för sinnesslöa gossar: Växthusanläggning.

Med bifall till av Kungl. Maj:t i propositionen nr 244 till 1947 års riksdag framlagt förslag anvisade riksdagen (skr. nr 352) till Statens uppfostringsanstalt för sinnesslöa gossar: Växthusanläggning för budgetåret 1947/48 under V a huvudtiteln ett reservationsanslag av 35 000 kronor.

De anvisade medlen ha av olika anledningar visat sig otillräckliga. Till följd av den allmänna stegringen av byggnadskostnaderna samt det förhållandet, att egen arbetskraft icke kunnat användas i beräknad utsträckning, ävensom på grund av behovet av utökad pannanläggning beräknas en merkostnad uppkomma å 15 000 kronor, vilket belopp föreslås anvisat å tilläggsstat II till riksstaten för innevarande budgetår.

Utskottet.

Salbohedsanstalten befinner sig — såsom framhållits i propositionen — i ett skick, som icke motsvarar de krav, som man numera måste ställa på en anstalt av detta slag. De bristfälligheter, som enligt sinnesslövårdssakkunnigas undersökning kunnat konstateras, äro så genomgripande, att det i och för sig kan ifrågasättas, huruvida anstalten till rimliga kostnader kan upprustas till acceptabelt skick. Då någon nybyggnad för ändamålet icke beräknas kunna komma till stånd inom åtskilliga år, vill utskottet dock tillstyrka, att den i propositionen föreslagna upprustningen av anstalten snarast genomföres. Mot de förslag och kostnadsberäkningar, som härutinnan verkställt, har utskottet icke funnit anledning till erinran.

Utskottet tillstyrker jämväl, att medel anvisas för upprustning av Vänersborgsanstalten på sätt departementschefen föreslagit.

Kungl. Maj:ts förslag i fråga om avlönings- och omkostnadsanslagen för budgetåret 1949/50 samt i fråga om anslag å tilläggsstat II till riksstaten för innevarande budgetår till en växthusanläggning vid Salbohedsanstalten har utskottet funnit sig kunna godtaga.

Under åberopande av det anförda får utskottet, med tillstyrkande jämväl i övrigt av de i propositionen framlagda förslagen, hemställa,

att riksdagen må

A. godkänna följande avlöningsstat för statens skol- och yrkeshem på Salbohed, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1949/50:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	kronor	74 600
2. Arvode, bestämt av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>	»	2 500
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal	»	103 900
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	»	21 000
Summa förslagsanslag kronor		202 000;

B. godkänna följande avlöningsstat för statens skol- och yrkeshem i Vänersborg, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1949/50:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	kronor	27 400
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i> ..	»	2 750
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal	»	56 500
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	»	9 350
Summa förslagsanslag kronor		96 000;

C. till *Statens uppfostringsanstalt för sinnesslöa gossar: Växthusanläggning* å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1948/49 under elfte huvudtiteln anvisa ett reservationsanslag av 15 000 kronor;

D. för budgetåret 1949/50 under elfte huvudtiteln anvisa
1) till *Statens skol- och yrkeshem på Salbohed: Avlöningar* ett förslagsanslag av 202 000 kronor;

2) till *Statens skol- och yrkeshem på Salbohed: Omkostnader* ett förslagsanslag av 117 800 kronor;

3) till *Statens skol- och yrkeshem på Salbohed: Renoveringsarbeten m. m.* ett reservationsanslag av 95 000 kronor;

4) till *Statens skol- och yrkeshem på Salbohed: Engångsanskaffning av utrustning* ett reservationsanslag av 60 000 kronor;

5) till *Statens skol- och yrkeshem i Vänersborg: Avlöningar* ett förslagsanslag av 96 000 kronor;

6) till *Statens skol- och yrkeshem i Vänersborg: Omkostnader* ett förslagsanslag av 44 400 kronor;

7) till *Statens skol- och yrkeshem i Vänersborg: Engångsanskaffning av utrustning* ett reservationsanslag av 22 000 kronor;

E. till *Vissa byggnadsarbeten m. m. vid statens skol- och yrkeshem i Vänersborg* för budgetåret 1949/50 under statens allmänna fastighetsfond anvisa ett investeringsanslag av 67 000 kronor.

Stockholm den 26 april 1949.

På statsutskottets vägnar:

J. B. JOHANSSON.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit
från första kammaren: herrar Johan Bernhard Johansson, Rickard Lindström, Karl Andersson, Gustaf Karlsson, Boman, Mannerskantz, Iwar Anderson, Heiding, Gillström, Johan Eric Ericson, Sundelin och fru Svenson; samt

från andra kammaren: herrar Ward, Malmborg i Skövde, Bergström, Boman i Kieryd, Hjalmarson, Mårtensson i Uddevalla, Wallentheim, Rubbestad, Onsjö, Widén, fru Ericsson i Luleå och herr Henriksson.